

4. Det vedtages, at Undervisningstiden i Bysskolerne udvides paa den i Bedtægten foreslaede Maade.
5. Det vedtages, at Betalingssskolerne for Drenge og Piger fremdeles skulle bestaa med den under 1 foreslaede Undtagelse, samt for Drengeskolens Vedkommende med det Formaal, at de Clever, som gjennemgaa Skolen helt, blive istand til at tage Realafgangsexamen af lavere Grad.
6. Med Hensyn til det i Byraadet paa Bane bragte Forslag om Ansjættelse af en Skoleinspektør fraraader Udvælgets Flertal under denne Sags Behandling at tage Beslutning herom, medens Funch foreslaar at vedtage den af ham foreslaede, hermed beslagtede nye § 11 (Bedtægt S. 60.)

Aarhus, den 25de Februar 1880.

P. U. B.
C. Funch,
Formand."

Efter at Sagen yderligere var blevet forhandlet, udsattes Afgjørelsen til Mødet den 4de Marts.

Mødet den 4de Marts.

^{74/78.} Behandlingen af Forslaget til en Skolevedtægt fortættes. Fra Borgmesteren forelaa følgende Endringsforslag:

„For ikke at forgribe det Resultat, som den lovgivende Magt maatte komme til med Hensyn til den Rigsdagen for Tiden foreliggende Skolelov, og for at bringe det, som Byraadet for Tiden er nødt til at vedtage, i saa nær Overensstemmelse med hvad der i bemeldte Lovforslag er foreslaet, tillader jeg mig at foreslaa principaler:

at Byraadet beslutter ikke for Tiden at approbere den af Skoleudvalget foreslaede Vedtægt for Byens Skolevæsen, men

at indgaa med Indstilling til Kultusministeriet om,

1. at 2den Borgerdrengekode nedlægges samtidig med at den nye Skolebygning tages i Brug,
2. at der til de 2 Kommuneskoler, der da haves, knyttes 2 Forskoler under Lærerinder og under Overlærernes Tilsyn,

3. at Maximum af Elevantalset i Forskolerne fastsættes til 30 og i Kommuneskolerne til 35 i hver Klasse, og
  4. at Undervisningstiden i Forskolerne fastsættes i nederste Klasse til 3, i øverste til 4 Timer daglig, i Kommuneskolerne til 24 Timer ugentlig, derunder indbefattet 3 Timers Undervisning i Gymnastik for Drengene og 3 til 4 Timers Undervisning i kvindelig Håandgjerning for Pigerne,
- alt med de Detailbestemmelser, som Skoleudvalget nærmere maatte foreslaa. Subsidieret foreslaas, at Skoleudvalgets Forstlag af 25de Februar d. A. endres saaledes:
- at i 1ste Post „samtidigt med at den ny Vedtægt for Skolevæsen træder i Kraft“ forandres til: „samtidig med at den ny Skolebygning tages i Brug,“
  - at i 2den Post foran „Forskoler“ indskydes: „ved Byforskerne“ (eller „Kommuneskolerne“),
  - at i 4de Post „i Stedet for paa den i Vedtægten forellaede Maade“ sættes: „til i Neglen 24 Timer ugentlig, derunder indbefattet Undervisning i Gymnastik og Sang for Drengene og endvidere Undervisning i kvindeligt Håndarbeide for Pigerne“,
  - at i 5te Post Slutningen fra „samt for Drengeskolens Bedkommende“ bortsalder.

Aarhus, den 1ste Marts 1880.

Schmidt en."

- Sagen blev derefter sat under Afstemning, for hvilken saaledes Udvælgets Indstilling af 25. f. M. med ovenstaaende sig dertil sluttende Endringsforslag laa til Grund. Afstemningen havde følgende Udsald:
- Punkt 1. Borgmesterens subsidicere Endringsforslag (1) vedtoges med alle Stemmer imod 2.
  - Punkt 2. Borgmesterens subsidicere Endringsforslag (2) vedtoges med 11 Stemmer imod 8, hvorefter det saaledes ændrede Hovedforslag vedtoges.
  - Punkt 3. Udvælgets Indstilling vedtoges.
  - Punkt 4. Udvælget tog sit Forstlag tilbage til Fordel for Borgmesterens Endringsforslag, der saaledes blev det eneste foreliggende Afstemningspunkt. Ved Navneopraabets vedtaktoft med 11 Stemmer imod 9. — For Antagelsen stemte Borgmesteren, Funch, Skovby, Meulengracht, Kraiberg, Mørk, Baumann, Esemann og A. Lang-

balle; — imod stemte Kjær, Meden, Kaaber, Speyer, Holm, D. Langballe, Nellemann, Hald, Kjær, Christiansen og Stampe.

Punkt 5. Borgmesterens subsidiere Endringsforslag (5), der gaar ud paa, at den sidste Del af Hovedforslaget skal bortfalde, vedtages ved Navneopraab med 12 Stemmer imod 8. — For Antagelsen stemte Borgmesteren, Kjær, Meden, Kaaber, Speyer, D. Langballe, Meulengraadt, Nellemann, Stampe, A. Langballe, Christiansen og Kjær; — imod stemte Funch, Skovby, Holm, Kraiberg, Mørk, Baumann, Esman og Hald. Første Del af Udvalgets Punkt 5 vedtages der efter enstemmig.

Punkt 6. Udvalgsflertallets Indstilling vedtages.

Da det af Udvalget forelagte Forslag ved den foregaaede Afstemning er forandret paa saadan Maade, at flere af dets væsentligste Forudsætninger ere bortfaldne, blev det vedtaget rent at forlade samme, men derimod at søge Ministeriets Godkendelse af, hvad der nu er vedtaget, til hvilken Ende man anmodede Skoleudvalget om at forelægge Byraadet Udkast til en Indstilling desangaaende. Man billigede derhos, at Udvalget for en Omdannelse af Borger- og Almueskolevæsenet fra nu af betragter sig som opløft.

¹¹³/₇₉. Under 29de Maj f. A. vedtog Byraadet, foranlediget af et Andragende fra Arbejdernes Byggesforening om, at de af den i Nørreallé nyopførte Huse maatte blive forsynede med Vand fra Vandværket, at lade anlægge en Hovedvandledning i Nørreallé, mod at Foreningen tilsvarede Halvdelen af hvad en 3" Nørledning vilde koste til udfør dens Bygninger. Idet Vandværksudvalget henholdt sig til denne Beslutning, havde det fremhendt en fra bemeldte Forening modtagen Klage over at være bleven affordret Halvdelen af den anmeldte Udgift med 133 Kr. 95 Øre.

Da Kommunens Fordring efter det anførte grunder sig paa en tidligere Byraadsbeslutning, kunde man ikke tage Hensyn til den fremkomne Klage.

²²²/₇₉. I Henhold til den i Mødet den 12te f. M. fremsatte Anmodning forelaa fra vedkommende Udvælg Forslag til en Skrivelse til Indenrigsministeriet, hvori der meddeles Forklaring i Anledning af Ministeriets Bemærkninger til den af Byraadet fulgte Posteringsmaade ved Fasthættelsen af Satherne for Brændevinsafgiften for 1880—82.

Man vedtog at henholde sig til den fremlagte Skrivelse, som blev forsynet med Underskrift.

(Se Mødet den 1ste April.)

^{49/80.} Fra Kjøbmand A. Schjødt forelaa et Andragende af 10de Septbr. 1879, hvori han besvører sig over, at den Vej, der over den tidligere offentlige Gjødningsplads førte til hans Ejendoms-lod, Matr.-Nr. 48 af Byens Markjorder, og paa hvilken han formener at have vundet Hærd, ved Gjødningspladens Nedlæggelse som saadan er bleven aflagt.

Markdirektionen, hvis Erklæring over Andragendet er blevet cestet, indstillede følgende med Hr. Schjødt trufne Overenskomst til Byraadets Approbation:

„Hr. Schjødt frascriber sig den mulige Ret, han kan have til Færdsel paa den i hans Brev nævnte Vej, imod at der gives ham Tilladelse til at færdes paa den Vej, der i dette Foraar vil blive anlagt over Rakkertoften ind til Fattighaverne, og som vil blive af 10 Alens Bredde.“

Byraadet approberede denne Overenskomst.

^{51/80.} Efter derom foreliggende Indstilling fra Kasje- og Regnskabsudvalget approberede Byraadet, at Kommunens Aktiver, i Stedet for som hidtil at opbevares paa den i Instruk for Kæmneren § 7 fastsatte Maade, for Fremtiden nedlægges i Bliffasser, som blive at deponere i Aarhus Privatbank, og hvoraf hver er forsynet med 2 forskellige Læse og der til svarende Nøgler, af hvilke den ene bestandig heror hos Borgmesteren og den anden hos Kæmneren. Efter et af Kæmneren taget Forbehold skal denne Foranstaltung dog ikke medføre noget forsøgt eller udvidet Ansvar for Aktiverne for hans Vedkommende.

^{52/80.} I Henhold til derom foreliggende Andragende fra en Del Grundejere i Ryesgade og derover af Brolegningsudvalget afgivne Erklæring besluttede Byraadet at lade denne Gade forsyne med en Kloak, som kan forbinde den i Gadens sydlige Ende allerede tilstedeværende mindre Ledning med Ledningen i Sønderallé. Andragerne have tilskret Anlægget et samlet Bidrag af 1299 Kr. (beregnet efter 1 Kr. pr. løbende fod Façade); Forskjellen herimellem og den virkelige Udgift, der af Stadsingeniøren er anslaaet til 1500 Kr., afholdes af Konto VIII. 2. f. for indeværende Åar.

^{53/80.} Efter Indstilling af Vandværksudvalget meddeltes der Mekanikus M. Chr. Ludvigsen Autorisation som Vandmester.

^{54/80.} Den 12te Novbr. f. A. var fra Skomager J. C. Josephsen indkommet et Andragende, hvori han anholdt om, at

Byraadet vilde foranledige, at han faar Halvdelen af den Udgift re-funderet, det i sin Tid har kostet ham at faa anlagt en Stikledning fra Vandørret i Søgade til hans Hus i Valdemarsgade, idet denne Stikledning senere er bleven benyttet ved Vandforsyningen af et mellemliggende Hus, uden at dette Ejer godvillig har villet yde ham nogen Godtgjørelse herfor.

I sin Erklæring over Andragendet udtaler Vandværks-udvalget sig saaledes: „Slige Refusioner, efter at Ledningen er ned-lagt, kunne støde paa praktiske Vanskeligheder og ville føre til meget komplicerede Beregninger og Omgjørelser af disse, hvilket Udalget bestemt maa fraraade, og som aldrig nogensinde tidligere have været i Brug;“ og indstiller paa Grund heraf, at der ikke tages Hensyn til Andragendet.

Hertil sluttede Byraadet sig.

^{61/80}. Da Politibetjent Skovgaard efter Byfogdens fore-liggende Meddelelse paa Grund af Sygdom er afskediget fra Politiets Tjeneste, vedtoges det at opslaa en Politibetjentpost ledig.

Mødet den 11te Marts.

^{74/78}. I Enhold til den i sidste Møde skete Opsordring forelæs fra Funch, som Skoleudvalgets Formand, Forlag til en Indstilling til Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet angaaende de ny Vedtagelser om Skolevæsenet. Denne Indstilling, hvortil Borgmesteren havde sluttet sig, vedtoges paa en Redaktionsændring nær, hvorefter den lyder saaledes:

„Under 19de Marts 1879 har det høje Ministerium appro-beret de af Byraadet ved Skrivelse af 31te Januar s. A. frem-sendte Tegninger med Overslag til en ny Skolebygning i Aarhus. Denne, som skulde opføres paa en Kommunen tilhørende Grund paa Frederiksberg og var beregnet paa at rumme eller kunne udvides til at rumme henved 1000 Børn, var bestemt for en Byskole — tidligere saakaldt Fri-skole — og dertil knyttet For-skole for Drenge og Piger i Alderen fra (6) 7 til 9 Aar. Klassevejelserne i denne Skole ere indrettede til at rumme hver 35 Elever, og dette Antal er altsaa normeret som det højeste, der maa optages i hver af denne Skoles Klasser. Herved og ved Oprettelsen af Forskoler ere betegnede to Skridt til væsentlig Forbedring af Almueskolen. — I samme Skrivelse har Mini-